

Samenvatting

Zoals bepaald in de Mediawet 2008 wordt een lokale publieke omroep op advies van desbetreffende gemeente aangewezen door het Commissariaat voor de Media. Op 24 juli 2025 eindigt de vijfjarige aanwijzing van Stichting Kabelomroep Zuid-Limburg (oftewel RTV Maastricht) als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht. In het kader van de reeds opengestelde aanwijzingsprocedure betreffende de nieuwe concessieperiode stelt het college aan de raad voor om aanvullende toetsingscriteria vast te stellen. Deze aanvullende toetsingscriteria worden gebruikt indien meer dan één lokale media-instelling (die voldoet aan de wettelijke criteria) een aanvraag indient om per 25 juli 2025 aangewezen te worden als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht. Als sprake is van meerdere aanvragen, verwacht het Commissariaat voor de Media dat de raad een voorkeursadvies uitbrengt over de vraag welke aanvrager het meest geschikt is om gedurende de nieuwe concessieperiode de functie van lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht uit te oefenen.

Beslispunten

1. In te stemmen met de voorgestelde aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende beoordelingswijze waarop lokale media-instellingen door de raad worden getoetst indien er bij het Commissariaat voor de Media meerdere aanvragen worden ingediend om per 25 juli 2025 aangewezen te worden als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht;
2. Middels bijgevoegd Raadsvoorstel deze aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende beoordelingswijze vervolgens ook door de raad vast te laten stellen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 27 november 2024:

Conform.

1. Aanleiding

Op 24 juli 2025 loopt de huidige vijfjarige aanwijzingsperiode voor de lokale publieke omroep van de gemeente Maastricht af. Momenteel is de zendmachtiging verstrekt aan Stichting Kabelomroep Zuid-Limburg (oftewel RTV Maastricht). Het Commissariaat voor de Media (hierna: Commissariaat) heeft op 25 juli 2024 middels publicatie in de Staatscourant¹ bekend gemaakt dat de aanwijzingsprocedure betreffende de nieuwe concessieperiode is opengesteld. Geïnteresseerde partijen kunnen uiterlijk op 25 januari 2025 een aanvraag indienen bij het Commissariaat om per 25 juli 2025 aangewezen te worden als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht. Het Commissariaat kan per gemeente slechts één lokale publieke omroep aanwijzen, telkens voor een periode van vijf jaar.

2. Context

De gemeente heeft een belangrijke adviesrol in de aanwijzingsprocedure. Zo moet de raad op grond van de Mediawet 2008² aan het Commissariaat een wettelijk advies uitbrengen over de vraag of een aanvraag voldoet aan de wettelijke voorwaarden. Het Commissariaat vraagt de gemeente bij meerdere aanvragers (en indien bevordering van het samengaan van die instellingen niet is gelukt c.q. niet mogelijk is) om ook een gemotiveerd voorkeursadvies uit te brengen over de vraag welke aanvrager het beste in staat wordt geacht om de functie van lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht te vervullen. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeente de aanvragen toetst op basis van eerder vastgestelde aanvullende toetsingscriteria (zoals bepaald in de Beleidsregel aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instellingen³). Indien de gemeente geen voorkeur uitspreekt voor een van de partijen, en de aanvragers voldoen wel aan de wettelijke voorwaarden, dan zal het Commissariaat in het uiterste geval overgaan tot aanwijzing van een van de partijen via loting bij de notaris.

3. Gewenste situatie

De gemeente wil – in het kader van de aanwijzingsprocedure voor de lokale publieke omroep – naast het verplichte wettelijk advies ook de mogelijkheid hebben om een gemotiveerd voorkeursadvies uit te brengen.

¹ Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2024-23234.html>

² Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0025028/2024-01-01>

³ Zie <https://www.cvdn.nl/wp-content/uploads/2023/02/Beleidsregel-aanwijzingsprocedure-lokale-publieke-media-instellingen-2023.pdf>

Wettelijk advies

Om een aanwijzing als lokale publieke omroep te krijgen, moet een media-instelling op grond van de Mediawet 2008 aan drie voorwaarden voldoen. De raad moet zodoende in zijn wettelijk advies onderstaande drie vragen gemotiveerd met ja of nee beantwoorden.

1. *Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid?*
2. *Stelt de aanvrager zich blijkens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel om op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?*
3. *Beschikt de aanvrager statutair over een orgaan dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen en het beleid voor het media-aanbod bepaalt (oftewel heeft de aanvrager een programmabeleidsbepalend orgaan (pbo))?*

Voorkeursadvies

In het geval er meerdere aanvragers voldoen aan de wettelijke voorwaarden (en de raad dus een positief wettelijk advies uitbrengt over meerdere aanvragen) dan heeft de raad de mogelijkheid om daarbij ook een gemotiveerd voorkeursadvies uit te brengen. De raad dient ten behoeve van het uitbrengen van een voorkeursadvies aanvullende toetsingscriteria vast te stellen op grond waarvan hij de aanvragen met elkaar vergelijkt en beoordeelt welke aanvrager het beste in staat wordt geacht om de functie van lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht te vervullen. Zie ook het bijgevoegde 'Blanco formulier toetsingscriteria voorkeursadvies gemeente' van het Commissariaat (bijlage B2).

Voorstel aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende beoordelingswijze

Onderstaande 9 aanvullende toetsingscriteria worden voorgesteld:

1. *De mate waarin de aanvrager middels aanbod en wijze van verspreiding erin slaagt een breed publiek te bereiken, zowel geografisch verspreid over de verschillende wijken van de stad, als onder doelgroepen die extra aandacht vragen zoals ouderen, jongeren, internationals en laaggeletterden. Het resultaat hiervan wordt jaarlijks vastgesteld middels het gemeentelijk media-onderzoek waarbij het weekbereik van de verschillende doelgroepen de belangrijkste indicator is van het welslagen van deze doelstelling.*
2. *De aanvrager overlegt een plan van aanpak om in het (hierboven genoemde) gemeentelijke media-onderzoek door Maastrichtenaren genoemd te worden als meest actuele en betrouwbare nieuwsbron voor Maastrichts nieuws.*

3. *De aanvrager overlegt een begroting waarbij minimaal 20% van de baten bestaat uit eigen inkomsten, niet zijnde extra opdrachten van de gemeente, en geeft aan hoe deze worden gegenereerd.*
4. *De aanvrager is in staat om 24 uur per dag, 7 dagen per week belangrijk nieuws of gebeurtenissen te verslaan, indien passend ook live.*
5. *De aanvrager draagt bij aan het dichten van de kloof tussen politiek en samenleving, anders dan enkel verslag doen van raadsvergaderingen.*
6. *De aanvrager concentreert zich voornamelijk op diens journalistieke rol en brengt voor minimaal 50% van de content verdiepende, onafhankelijke journalistiek, waarmee duiding gegeven kan worden aan politieke en maatschappelijke ontwikkelingen in de stad. De aanvrager volgt kritisch de genomen besluiten van de gemeenteraad en/of het college als controle-instrument van de lokale politiek en hanteert daarbij de code zoals de Nederlandse Vereniging voor Journalistiek heeft geformuleerd.⁴*
7. *De aanvrager presenteert zich via verschillende kanalen en op verschillende platforms. Door het veranderende medialandschap staat crossmedialiteit centraal. De aanvrager is daarom actief via een mix van kanalen, waarbij tenminste de volgende kanalen bedient moeten worden om de content te ontsluiten: radio, tv, internet en lineaire en non-lineaire distributie. De aanvrager geeft inzicht in de plannen voor de komende jaren op het gebied van kanalen en content.*
8. *De aanvrager speelt een actieve rol in het culturele DNA van Maastricht, niet alleen door het culturele aanbod van de stad bij een brede doelgroep (zie 1) onder de aandacht te brengen, maar ook door cultuur- (en mediamakers) een actieve rol te bieden in het creëren van content.*
9. *De aanvrager toont een visie en formuleert een aanpak ten aanzien van het vormen van een streekomroep in streek 77 (Heuvelland Maastricht), welke in lijn zijn met het rijksbeleid en het beleid van de Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO).*

Als bijbehorende beoordelingswijze wordt voorgesteld om elk criterium afzonderlijk te waarderen. Er wordt gebruik gemaakt van de cijfers tussen 1 (volstrekt onvoldoende) en 20 (zeer goed) en conform onderstaande toelichting toegepast.

Waardering	Cijfer	Toelichting
Zeer goed	20	Positief; er zijn geen punten van kritiek.
Goed	18	Positief; er zijn bijna geen punten van kritiek.
Ruim voldoende	14	Positief; al zijn er ook enkele punten van kritiek.

⁴ Zie <https://www.nvj.nl/themas/journalistieke-praktijk/nvj-code/nvj-code>

Voldoende	12	Al met al positief; er zijn meerdere punten van kritiek maar de positieve elementen hebben nipt de overhand.
Onvoldoende	6	Onder de maat; er zijn enkele positieve elementen maar de punten van kritiek hebben de overhand.
Volstrekt onvoldoende	1	Er zijn (nagenoeg) geen positieve elementen te benoemen.

Opmerkingen

- Wetswijziging: Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is een wetsvoorstel aan het voorbereiden ter wijziging van de Mediawet 2008, met als doel de lokale publieke media-laag te versterken. De streefdatum voor inwerkingtreding van de gewijzigde Mediawet is 1 juli 2026 en de feitelijke start van het nieuwe stelsel voor de lokale publieke omroepen wordt voorzien per 1 januari 2028. Wat er met de toegekende aanwijzingen gebeurt als de Mediawet 2008 wordt gewijzigd, is afhankelijk van het overgangsrecht dat nog moet worden vastgesteld als onderdeel van het wetsvoorstel. Daar is nu nog niks over bekend.
- Ten aanzien van toetsingscriteria nummer 1 t/m 8: Deze zijn afgestemd op gemeentelijke (media)beleidskaders en in lijn met de voorbeelden genoemd in het bijgevoegde 'Blanco formulier toetsingscriteria voorkeursadvies gemeente' van het Commissariaat (bijlage B2).
- Ten aanzien van toetsingscriterium nummer 9: Een belangrijk onderdeel van de toekomstplannen van het rijk is de vorming van streekomroepen. Dit moet een grote kwaliteitsimpuls opleveren voor de lokale publieke omroepen met veel meer aandacht voor de journalistieke taak van media als 'waakhond' van gemeentebesturen. Het doel is dat in 2027 alle huidige 250 lokale publieke omroepen getransformeerd zullen zijn tot ongeveer 80 streekomroepen. Het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroep in Nederland (NLPO) ondersteunt en coördineert de vorming van streekomroepen. De gemeente Maastricht is samen met Meerssen, Valkenburg aan de Geul, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals ingedeeld in streek 77. Met het voorgestelde aanvullende toetsingscriteria nummer 9 wil de gemeente de vereiste streekvorming stimuleren.
- Voorbehoud: De aanvullende toetsingscriteria zijn enkel van toepassing als twee of meer aanvragen zijn ingediend bij het Commissariaat. Indien er slechts 1 aanvraag wordt ingediend dan wordt de gemeente door het Commissariaat enkel om een wettelijk advies gevraagd en geen voorkeursadvies.
- Termijn: Het Commissariaat vraagt gemeenten uiterlijk 11 maanden voor het aflopen van een aanwijzing van de lokale publieke omroep aanvullende toetsingscriteria op te stellen. Deze termijn is een verzoek en geen verplichting. Voor de gemeente Maastricht bleek deze termijn niet

haalbaar. Het belangrijkste is dat de aanvullende toetsingscriteria vóór het verstrijken van de uiterlijke indieningsdatum (zijnde 25 januari 2025) worden vastgesteld door de raad. Indien blijkt dat er op het moment dat het raadsbesluit is genomen al een of meerdere aanvragen zijn ingediend, zal het Commissariaat deze aanvragers in de gelegenheid stellen om hun aanvraag aan te vullen of aan te passen op basis van de vastgestelde aanvullende toetsingscriteria.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. De hoogte van het bedrag dat de gemeente beschikbaar stelt voor de bekostiging van de lokale publieke omroep blijft gelijk (ongeacht welke aanvullende toetsingscriteria worden vastgesteld en/of aan welke partij zendmachtiging wordt verstrekt).

Budget ten behoeve van de bekostiging van de lokale publieke omroep van de gemeente Maastricht is reeds begroot binnen taakveld 5.6 (zijnde Media) van de programmabegroting. Voor boekjaar 2025 bedraagt dit € 346.715. De gemeente heeft een bekostigingsplicht voor de lokale publieke omroep en ontvangt hiervoor jaarlijks een bijdrage in het gemeentefonds. Deze bijdrage dekt circa een derde van voorgemeld bedrag. De hoogte van deze bijdrage is gebaseerd op een maatstaf per huishouden. Maastricht zal voor het boekjaar 2025 circa € 110.000-115.000 van het rijk ontvangen ten behoeve van de bekostigingsplicht (€ 1,62 per huishouden). Dit zogenaamde richtsnoerbedrag wordt conform raadsbesluit door eigen middelen (zijnde circa € 230.000- 235.000) van de gemeente aangevuld.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De raad en belanghebbenden (extern) zijn niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf “Uitvoering, evaluatie en vervolg” en de paragraaf “Communicatie” wordt aangegeven hoe dit traject wordt ingevuld.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de voorgestelde aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende beoordelingswijze waarop lokale media-instellingen door de raad worden getoetst indien er bij het Commissariaat voor de Media meerdere aanvragen worden ingediend om per 25 juli 2025 aangewezen te worden als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht;
2. Middels bijgevoegd Raadsvoorstel deze aanvullende toetsingscriteria en bijbehorende beoordelingswijze vervolgens ook door de raad vast te laten stellen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na besluitvorming van het college wordt dit onderwerp geagendeerd voor de domeinvergadering Economie en Cultuur van 10 december 2024. Bijgevoegd Raadsvoorstel (bijlage B1) wordt voor besluitvorming geagendeerd voor de raadsvergadering van 17 december 2024.

Vervolg

- Geïnteresseerde partijen kunnen uiterlijk op 25 januari 2025 een aanvraag indienen bij het Commissariaat om per 25 juli 2025 aangewezen te worden als lokale publieke omroep voor de gemeente Maastricht.
- Aanvragen die tijdig bij het Commissariaat zijn ingediend en compleet zijn, stuurt het Commissariaat binnen 2 weken na het verstrijken van de uiterlijke indieningsdatum ter advisering door naar de gemeente.
- Indien er sprake is van meerdere aanvragers dan vraagt het Commissariaat wettelijk en voorkeursadvies aan de gemeente over de ingediende aanvragen. Indien er sprake is van slechts 1 aanvraag wordt enkel wettelijk advies gevraagd.
- De raad moet binnen 18 weken na ontvangst van de aanvraag/aanvragen advies uitbrengen aan het Commissariaat. De beoordeling van de aanvraag/aanvragen en het daaruit volgende advies aan de raad wordt onder leiding van een onafhankelijk externe voorzitter door de ambtelijke organisatie voorbereid en via het college aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

- In beginsel neemt het Commissariaat – in lijn met het (voorkeurs)advies van de gemeenteraad – een aanwijzingsbesluit waarmee aan desbetreffende lokale media-instelling een zendmachtiging wordt afgegeven voor een periode van 5 jaar.

Collegevoorstel